

هومن زنگنه کارشناس طلا و ارز:

نباید کاهش قیمت این روزها را ملاک قرار دهیم

هومن زنگنه، عضو هیئت مدیره اتحادیه تولیدکنندگان طلا و جواهر ایران و کارشناس ارز و طلا در گفت‌وگو با «هم‌میهن» به این نکته اشاره کرده که سیاست‌گذاری‌های غلط باعث حباب سکه و طلا شده است. او همچنین به تأثیر نرخ دلار اشاره کرده و گفته با اینکه در بازار جهانی شاهد افزایش قیمت طلا هستیم اما به دلیل کاهش قیمت ارز در داخل، قیمت طلا نیز حدود یک میلیون تومان کاهش داشته است.

پایین آمدن نرخ سکه چه تأثیر مثبت و منفی ای دارد؟

برای کاهش یا افزایش نرخ طلا و سکه چندین عامل دخیل هستند، قیمت جهانی طلا در این مدت به دلیل بحران‌های منطقه، جنگ اوکراین و سیاست‌گذاری دولت ترامپ و بانک جهانی، تغییراتی داشته و ربطی به شرایط و اقتصاد ایران ندارد. قطعاً توجه سیاست‌گذاری بانک‌های مرکزی کشورهای مختلف این است که باید بر روی سرمایه‌های مطمئن تمرکز کنند، در این مدت ارزهای دیجیتال و بورس‌های جهانی نیز با افت مواجه بودند و ریسک بالایی داشتند و بانک‌های جهانی را به سمت طلا سوق داد. ما در بازار داخلی دچار چند دوگانگی هستیم؛ یکی از آنها سیاست‌گذاری‌های غلط بانک مرکزی است که باعث شده قیمت سکه همیشه حباب داشته باشد و در این چند روز حباب سکه بهار آزادی حدود ۲۰ درصد تخلیه شد اما نسبت به قیمت گرمی طلا باز هم گران است. ما بارها با وزیر سابق اقتصاد در این خصوص بحث داشتیم و گفتیم که پول این حباب به جیب چه کسی می‌رود؟ واقعاً درست نیست که مردم اینگونه ضرر بدهند و پول اضافی را از جیب بدهند، چون ضرب سکه در همه دنیا کمتر از یک درصد هزینه دارد.

در این میان نرخ دلار چه تأثیری داشت؟

در روزهای پایانی سال گذشته، دلار نزدیک به ۹۰ هزار تومان بود و بعد از عید حتی تا صد و هشتاد هزار تومان نیز در بازار آزاد معامله شد، این افزایش حدود ۱۵ درصد کار چه کسانی است، آن هم در زمانی که بورس ایران و بازار تعطیل است و هیچ منبعی برای قیمت‌گذاری وجود ندارد. عرفاً اینگونه بوده که سال جدید نیز با آخرین قیمت سال قبل شروع می‌شد و صف طلا و سکه نیز با همین روال سال قبل جدید را شروع می‌کردند اما امسال شاهد افزایش قیمت در ایام نوروز بودیم. به این نکته نیز باید توجه داشت که قیمت طلا در کشور ما به جز قیمت جهانی آن با نرخ دلار نیز بالا و پایین می‌شود و با اینکه در بازار جهانی شاهد افزایش قیمت طلا هستیم اما در داخل قیمت آن حدود یک میلیون تومان کاهش داشته است و تأثیر قیمت دلار بر روی طلا را نشان می‌دهد. بسیاری از قیمت‌گذاری‌ها در کشور ما بر اساس پارانه است؛ مثلاً قیمت بنزین افزایش پیدا می‌کند بقیه کالاها مانند گوشت نیز گران می‌شوند در صورتی که این دو کالا هیچ ربطی به هم ندارند و اتفاقات جهانی است که توسط افراد سودجو و حتی مخالفان دولت‌ها رخ می‌دهد و موجب بحران می‌شوند اما مسلماً بسیاری از کالاهای اساسی کشور با ارز نیامی و ترجیحی وارد کشور می‌شود و قطعاً افزایش یا کاهش قیمت دلار نباید بر روی آنها تأثیر بگذارد. استنباط من این است که قیمت دلار در حدود ۹۰ هزار تومان باقی خواهد ماند.

پس اینکه مردم انتظار داشته باشند با کاهش نرخ طلا، قیمت‌های دیگر کالاها نیز کاهش می‌یابد، اشتباه است؟

نباید این چند روز را ملاک قرار دهیم و نه به دلار حدود ۱۰۰ هزار تومان نگاه کنیم و نه به کاهش آن. باید به این نکته نیز توجه داشته باشیم که اگر بحرانی رخ دهد و مثلاً مذاکرات ایران و آمریکا سمت و سوی دیگری را دنبال کند باید احتمال بالا رفتن قیمت دلار را نیز پیش‌بینی کنیم. البته در روز نخست مذاکرات، ۸۶ درصد نمادهای بورس مثبت بود که باید به عنوان یک خبر خوب به آن نگاه کرد چرا که شاخص بورس رشد ۸۲ هزار واحدی داشت و بنده امیدوارم تنها یک مسکن نباشد و شاهد یک مسیر هموار برای اقتصاد کشور باشیم تا هزینه‌هایی که تحریم‌ها به اقتصاد وارد کرده برداشته شود.

عکس: دانیال شایگان - آکواپران

سنسار یوه‌های ارزی

اقتصاد، خود را با دلار ۱۰۰ هزار تومان تطبیق داده است و در صورت توافق احتمال ریزش شدید وجود ندارد

علیرضا عباسی کارشناس بازار ارز:

دلایل کاهش نرخ ارز کاهش انتظارات تورمی است

وی‌بی‌تی‌هایی رویه‌رو خواهیم بود که مانع اساسی برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی و توسعه اقتصادی ایران خواهد بود، از همین رو، کاهش نرخ ارز هر چند ممکن است موجب رضایت عموم مردم شود اما به صلاح اقتصاد ملی نیست و باعث تضعیف بخش صادرات کشور و در پی آن کاهش دوباره درآمدهای ارزی و در نهایت جهت قیمت‌ها در آینده خواهد شد. برای اینکه به حقیقت این موضوع پی ببریم، خوب است اقتصاد ایران را با اقتصاد ترکیه مقایسه کنیم، ترکیه در طی پنج سال گذشته نزدیک به ۵۰ درصد افزایش نرخ ارز را تجربه کرده؛ در حالی که هیچ‌گونه تحریمی نیز نداشته و درآمدهای ارزی آن نیز کاهش نداشته است اما با این حال پول ملی ترکیه سقوط کرده است. به همین دلیل باید گفت رفع تحریم‌ها تمامی مشکلات ساختاری و انباشته‌شده سالیان گذشته اقتصاد ایران را یکسره حل نخواهد کرد.

قطعاً روند مثبت مذاکرات منجر به کاهش اثرات روانی در بازار ارز و همچنین باعث تقویت و افزایش درآمدهای ارزی از محل صادرات نفت، گاز و پتروشیمی و صادرات غیرنفتی و حتی ورود موج بزرگی از گردشگران خارجی به ایران خواهد شد که تمامی این عناصر موجب افزایش توان داخلی کشور به خصوص بانک مرکزی برای مدیریت بهینه نرخ ارز خواهد شد.

ما برای واردات مواد اولیه و ماشین‌آلات، بیش از شش ماه است که در صف تخصیص ارز بانک مرکزی هستیم و شرایط ارزی کشور چندان مساعد به نظر نمی‌رسد. از همین رو توقع می‌رود که در صورت ایجاد یک چشم‌انداز مثبت در آینده درآمدهای ارزی، قیمت ارز کاهش پیدا کند اما نه به آن اندازه که مردم توقع دارند. به هر حال واقعیت‌های داخلی کشور یعنی تقاضای سرکوب شده و انباشته شده و همچنین حجم نقدینگی موجود در بازار شرایطی را به وجود آورده که اگر بخواهیم به سمت رونق اقتصادی حرکت کنیم حتماً نرخ دلار در حدود ۱۰۰ هزار تومان باقی خواهد ماند و اقتصاد ایران خود را با این نرخ تطبیق داده است و بعید است قیمت ارز کاهش چشمگیری پیدا کند.

در این شرایط چه انتظاری از بانک مرکزی می‌رود؟

از لحاظ مصلحت‌های قیمت‌گذاری نرخ ارز توسط بانک مرکزی، اگر حتی توافق قابل ملاحظه‌ای بین ایران و آمریکا اتفاق بیفتد و منابع ارزی کشور تقویت شود باید یک سیاست متعادلی توسط بانک مرکزی اتخاذ شود و بیشتر از نرخ روز ارز، آنچه مورد انتظار مردم و فعالان اقتصادی است ثبات ارزی است. ما نیاز به یک دهه ثبات ارزی هستیم تا امکان برنامه‌ریزی برای فعالیت‌های اقتصادی در کشور فراهم شود، در غیر این صورت ما همچنان با نوسانات

چند روزی است نرخ ارز در کشور با کاهش حدود ۲۰ درصدی مواجه شد که به گفته علیرضا عباسی، کارشناس بازار ارز این کاهش به دلیل کاهش انتظارات تورمی بوده است. او در گفت‌وگو با «هم‌میهن» عنوان کرده که اقتصاد ایران خود را با دلار ۱۰۰ هزار تومانی تطبیق داده و بعید است قیمت ارز کاهش چشمگیری پیدا کند.

کاهش نرخ ارز را چگونه می‌توان تحلیل کرد؟

نرخ ارز تابع متغیر واقعی عرضه و تقاضا است و همچنین انتظارات تورمی نیز بر آن تأثیر دارد. ارز یک کالا محسوب می‌شود که با پول داخلی ارزشگذاری می‌شود و کمبود آن باعث بالا رفتن قیمت آن شده است. در حال حاضر کاهش میانگین حدود ۱۵ تا ۲۰ درصدی نرخ ارز ناشی از کاهش انتظارات تورمی است و اثرات روانی مذاکرات ایران و آمریکا که می‌تواند باعث افزایش چشمگیر درآمدهای ارزی کشورمان شود، منجر به عرضه ارز توسط صادرکنندگان و با افرادی که ارز خانگی داشتند شود و همین امر موقتاً نرخ ارز را پایین آورده است. قطعاً چشم بازار و نگاه بازار ارز به مذاکرات دوخته شده و هر اتفاق و نوسانی که در آن اتفاق بیفتد مستقیماً بر نرخ ارز تأثیر خواهد گذاشت. همچنین باید به این حقیقت اعتراف کنیم که نرخ ارز تابعی از حجم نقدینگی در کشور نیز هست، در حال حاضر شاهد سرکوب شدید تقاضای ارز هستیم، به این مفهوم که تقاضای واقعی واردات حتی برای وارد کردن تجهیزات پزشکی و دارو توسط بانک مرکزی پاسخ داده نمی‌شود و بسیاری از واحدهای صنعتی

کمال سیدعلی معاون ارزی پیشین بانک مرکزی:

نوسانات سریع قیمت ارز تحت تأثیر فضای سیاسی است

خوبی پایین بیاید، به نفع اقتصاد کشور است...

البته به آنجا خواهیم رسید و کاهش زیاد نرخ ارز آسیب زیادی به صادرات خواهد زد. این را در نظر داشته باشید که نرخ دلار در چهار سال اخیر در حدود ۵۰ تا ۶۰ هزار تومان بوده و کاهش بیش از حد نرخ دلار و رسیدن آن به حدود ۲۰ تا ۳۰ هزار تومان به صادرات کشور صدمه خواهد زد. در درازمدت و بعد از برداشته شدن کامل تحریم‌ها و فروش نفت در حد مقدرات و تأمین کسری بودجه می‌توان به ترمیم اقتصاد امیدوار بود چرا که تا چند سال بعد نیز تورم و کسری بودجه را شاهد خواهیم بود و تروماهای اقتصادی تازه خود را نشان خواهند داد و در آن زمان است که می‌توان مثلاً برای تورم بالای ۴۰ درصد نسخه پیچید. به هر حال درست است که دلار از ۱۰۶ هزار تومان نزولی شد و پایین آمد اما باید به این نکته توجه داشت که قیمت کالاها در کشور بر اساس دلار با نرخ حدود ۶۰ هزار تومان تثبیت شده و آثار کاهش نرخ ارز در مورد کالاها به سرعت رخ نخواهد داد.

چقدر زمان نیاز داریم تا به قیمت واقعی ارز برسیم؟

ارزش ذاتی ارز است که قیمت آن را تعیین می‌کند که در حال حاضر حدود ۶۰ تا ۷۰ هزار تومان است، البته ممکن است بعد از برداشته شدن تحریم‌ها و در بلندمدت این قیمت نیز کم نشود اما به یک انتظار دو تا سه سال نیاز داریم. به این موضوع دقت کنید که وقتی برجام برقرار شد در همان سال ۲۰۱۶ میلادی شاهد رشد ۱۲ درصدی بودیم چرا که فروش نفت بالا رفت و بر روی بودجه تأثیر گذاشت و قیمت ارز را متعادل کرد، اکنون نیز باید به این دقت کنیم که صادرات نفت را با چه قیمتی انجام می‌دهیم چرا که نوسانات ارز ممکن است دوباره به اقتصاد ما آسیب برساند.

حالت در حدود ۲۰ درصد در قیمت ارز تأثیرگذار هستند. کاهش قیمت ارزی که این روزها شاهد آن هستیم به این دلیل است که حباب قیمت‌ها توسط اخباری که از مذاکره ایران و آمریکا رسیده در حال تخلیه شدن است و این واقعیت را نشان می‌دهد که مقدار زیادی ارز در دست مردم است و در ماه‌های گذشته آن را پس‌انداز کرده بودند تا ارزش نقدینگی خود را حفظ کنند. اکنون افرادی که مثلاً ملک و خانه خود را فروخته و ارز خریده بودند در شرایط نامناسبی قرار دارند.

نرخ ارز در چه محدوده‌ای منطقی است؟

در اینجا نقش بانک مرکزی بسیار مهم است، چرا که باید بازار را متعادل کند و مهم است که برای رسیدن به اهداف خود چگونه وارد این بازار شود. بانک مرکزی باید تلاش کند ارز به ثبات برسد تا اینگونه نوسانات به اقتصاد کشور آسیب نزنند. اینکه نرخ ارز به حدود ۷۵ تا ۸۰ هزار تومان برسد امکان‌پذیر است و ایرادی هم ندارد چرا که ارز در چهار ماه اخیر یک پرش بلند قیمتی داشته و باید این روند متوقف می‌شد. باید دید در هفته‌های اخیر روند مذاکرات ایران و آمریکا چقدر مثبت خواهد بود و چقدر خواسته‌های کشور ما برآورده خواهد شد، اگر این روند به خوبی ادامه پیدا کند و تحریم‌ها برداشته شود ممکن است نرخ ارز باز هم کاهش شود. نکته حائز اهمیت این است که تقویت پول کشور باید بر اساس میزان تولید ناخالص داخلی باشد و نوسانات ارزی و اخبار سیاسی که آن نیز نیازمند این است که اعتماد مردم به بانک مرکزی و دولت جلب شود.

برخی این تصور را دارند که اگر قیمت ارز

کمال سیدعلی، معاون ارزی پیشین بانک مرکزی و کارشناس بازار ارز در گفت‌وگو با «هم‌میهن» به این نکته اشاره دارد که نوسانات سریع قیمت ارز و طلا در کشور ما تحت تأثیر فضای سیاسی است. او می‌گوید کاهش قیمت ارز به دلیل این است که حباب قیمت‌ها با اخباری که از مذاکره ایران و آمریکا رسیده در حال تخلیه شدن است و البته نشان می‌دهد که مقدار زیادی ارز در دست مردم است که در ماه‌های گذشته آن را پس‌انداز کرده بودند.

قیمت ارز در چند روز اخیر کاهش داشته است، آیا این روند را می‌توان یک روند مثبت در اقتصاد دانست؟

اعتقاد دارم دلیل نوسانات سریع قیمت ارز و طلا در کشور ما تحت تأثیر فضای سیاسی است که همه نیز به آن اعتقاد دارند و مستولین باید اهمیت این موضوع را به لحاظ تعاملات و تنش‌های بین‌المللی در نظر بگیرند. در این میان برخی فعالان اقتصادی و صادرکنندگان ارز خود را به کشور برنگردانند و همچنین اتفاقاتی مثل تقابلاتی که در خاورمیانه رخ داد و در کنار آن بازگشت ترامپ به کاخ ریاست‌جمهوری، باعث شد قیمت دلار از ۷۵ هزار تومان به بالای ۱۰۰ هزار تومان برسد و همین روند صعودی باعث شد تا مردم عادی نیز به خرید ارز و سکه و طلا روی بیاورند. همچنین شاهد این بودیم که وزیر اقتصاد به دلیل افزایش نرخ ارز استیضاح و برکناری می‌شود در صورتی که روند صعودی قیمت ارز به دلایل مسائل سیاسی بود و به اعتقاد من وزیر اقتصاد و رئیس بانک مرکزی در بهترین

